

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoCsp/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319200799
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2319200799.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Bibiána Ťažiarová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobkyne: Mgr. B. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, K., zastúpená: Sidor a partneri, s.r.o., so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 52 635 970, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 966,11 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 17Csp/34/2019 - 123 zo dňa 06. februára 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .

II. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 966,11 eura s 5% úrokom z omeškania ročne od 09.03.2019 do zaplataenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobkyni voči žalovanému priznal náhradu trov konania vo výške 100%. Súd po citovaní § 3, § 39, § 451 ods. 1, 2, § 456 veta prvá, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 1 ods. 1 a 2, § 2 písm. g), h), i), l), § 9 ods. 1, 2 písm. f), g), i), j), k) a § 11 ods. 1 písm. a), b) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ) a § 3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z., rozsudok vecne odôvodnil tým, že strany uzatvorili dňa 14.11.2012 zmluvu o revolvingovom úvere č. 8100048056, na základe ktorej mal žalovaný poskytnúť žalobkyni úver vo výške 1.500 eur. Súd mal preukázané (žalovaný to nepoprel), že žalobkyňa uhradila na úver celkovo sumu 2.250,36 eura. Z vyjadrení strán je tiež nesporným, že žalovaný skutočne vyplatil na klientsky účet žalobkyne úver vo výške 1.284,25 eura. Túto skutočnosť žalovaný nijako nepoprel, preto súd vychádza z toho, že táto skutočnosť nie je sporná a teda sa v konaní nedokazuje. Rovnako súd za nespornú považuje aj požadovanú sumu bezdôvodného obohatenia, ktorú žalovaný nijako nespochybnil, ako ani dátum, od ktorého si žalobkyňa uplatnila úroky z omeškania. Žalovaný spochybnil tvrdenia žalobkyne o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

2. Súd posúdil predmetný vzťah ako spotrebiteľský, nakoľko žalovaný plnil v rámci svojej podnikateľskej činnosti, žalobkyňa vystupuje ako fyzická osoba nepodnikateľ. Žalovaný vychádzala z nesprávnej výšky spotrebiteľského úveru v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch. Celková výška spotrebiteľského úveru nemôže zahŕňať sumy, ktoré korešpondujú obsahu pojmu celkových nákladov spotrebiteľského úveru. Odkaz žalovaného na obchodnú prax je v súdnej veci bez právneho významu, nakoľko je zrejmé, v praxi nespôsobujúce pochybnosti, že na spotrebiteľské vzťahy sa

aplikujú ustanovenia občianskoprávnej, nie obchodnoprávnej úpravy. Východiskom uvedeného pojmu na vnútroštátnej úrovni je znenie zákona o spotrebiteľských úveroch § 2 písm. l), celková výška spotrebiteľského úveru, maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. S poukazom na výklad Súdneho dvora vo veci C-377/14 z 21. apríla 2016 vo veci Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY a.s., SÚDNY DVOR (tretia komora), v ktorom Súdny dvor uvedený pojem vyložil. Do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Treba zdôrazniť, že neoprávnené zahrnutie súm tvoriacich celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do celkovej výšky úveru bude nutne viesť k podhodnoteniu RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru. Výška čerpania úveru v zmysle časti I prílohy I smernice 2008/48 tak zodpovedá celkovej výške úveru v zmysle článku 3 písm. l) tejto smernice. Postup žalovaného pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov nebol správny, nakoľko z § 2 písm. g) ZoSÚ vyplýva, že pokiaľ spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver, do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, zahrnúť treba. O tom, že žalobkyňa na uzatvorenie dohody o poskytnutí doplnkovej služby pristúpiť musela, ako aj to, že bez takéhoto dojednanja by k uzavretiu úverovej zmluvy nedošlo, niet so zreteľom na obsah úverovej zmluvy pochyb. Vyplýva to predovšetkým zo štruktúry samotnej zmluvy, ktorá vo svojom formulárovom vyhotovení v bode 8. vôbec nevytvára priestor pre prípadné odmietnutie služby spotrebiteľom a upravuje službu ako imanentnú súčasť právneho vzťahu bez alternatív.

3. Zároveň je potrebné uviesť, že v čase, keď žalobkyňa listiny podpisovala, boli žiadosťou a nedostala relevantnú informáciu o tom, kedy bude splatná prvá ani posledná splátka a ani to, ako bude splátka rozdelená. Vzhľadom k tomu, že zmluva je konsenzuálnym právnym úkonom a zmyslom a účelom zákona o spotrebiteľskom úvere je pravdivé a včasné informovanie spotrebiteľa o celom obsahu záväzku tak, aby bol schopný posúdiť rozsah svojho záväzku. Všetky podstatné náležitosti zmluvy musia byť dohodnuté v čase uzatvorenia zmluvy v písomnej forme (tak ako aj zmluva). S poukazom na bod 71 rozsudku Súdneho dvora zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, z ktorého vyplýva, že vzhľadom k tomu, že absencia termínu konečnej splatnosti a doby trvania zmluvy môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, sankcia spočívajúca v zániku nároku veriteľa na úroky a poplatky stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave sa musí považovať za primeranú v zmysle čl. 23 smernice 2008/48 a judikatúry pripomenutej v bode 63 rozsudku Súdneho dvora. Vzhľadom na uvedené je nutné posúdiť zmluvu za bezúročnú a bezpoplatkovú.

4. Keďže zmluva je bezúročná a bezpoplatková a žalobkyni boli vyplatené finančné prostriedky vo výške 1.284,25 eura zo strany žalovaného, žalovaný je povinný potom žalobkyni vrátiť sumu 966,11 eura, t. j. rozdiel vrátenej sumy a poskytnutého úveru (2.250,36 eura - 1.284,25 eura), nakoľko túto sumu žalovaný prijal od žalobkyne bezdôvodne.

5. Keďže čas plnenia, vrátenie bezdôvodného obohatenia zákon presne nedefinuje, vychádzajúc z podstaty bezdôvodného obohatenia možno konštatovať, že bezdôvodné obohatenie dlžníkovi nepatrí a je nutné ho vydať okamžite, ako sa dlžník dozvie, komu patrí. Žalovaný bol žalobkyňou vyzvaný na vrátenie bezdôvodného obohatenia, a to žalobou v tomto konaní, ktorá bola žalovanému doručená dňa 06.03.2019 (doručenka na č. l. 67 spisu). Dňa 07.03.2019 (štvrtok) bol žalovaný povinný plniť (§ 563 OZ: „Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala.“) a keďže neplnil, dňom 08.03.2019 sa žalovaný dostal do omeškania, a tak žalobkyni patrí aj príslušenstvo. Úroky z omeškania si žalobkyňa uplatnila až od 09.03.2019, preto jej ich súd priznal od takto uplatneného dátumu. Ku dňu 09.03.2019 bola platná základná úroková sadzba ECB vo výške 0 % ročne, potom úrok z omeškania predstavuje výšku 5 % ročne. Vzhľadom na uvedené súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu.

6. O nároku žalobkyne na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, pričom žalobkyňa bola v konaní plne úspešná. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto jej súd priznal plnú náhradu trov konania proti neúspešnej strane, žalovanému.

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). V odvolaní namietal záver súdu prvej inštancie o absencii správneho údajov o hodnote RPMN, keďže súd nevychádza z uzavretej zmluvy. Z nej vyplýva, že výška úveru bola dohodnutá v sume 1.500 eur. Za poskytnutie úveru bol dohodnutý poplatok v sume 50 eur. V súvislosti s rozhodnutím vo veci C - 377/14 Radlinger, Radlingerová nie je tvrdenie žalobkyne korektné a vychádza z čiastkového, nie však úplného prevzatia pasáží uvedeného rozhodnutia. Je totiž podstatné (čo odlišuje skutkový stav danej veci, v súvislosti s ktorou bola predkladaná prejudiciálna otázka a v súvislosti s ktorým sa podáva výklad újného práva) od prejednávanej veci. Z bodu 82 uvedeného rozsudku vyplýva, že podľa tohto súdu predmetná zmluva vo veci samej, v ktorej sa poskytovateľ zaviazal poskytnúť manželom Radlingerovcom úver, uvádzala, že už v okamihu poskytnutia tohto úveru sa do celkovej výšky uvedeného úveru započítajú poplatky za poskytnutie úveru, a tiež prvá a prípadne nasledujúce splátky úveru. Vynára sa preto konkrétna otázka, či tú časť tohto istého úveru, ktorá sa daným osobám nedala k dispozícii, bolo možné zahrnúť do výšky čerpania úveru v zmysle bodu I prílohy I smernice 2008/48 na účely výpočtu RPMN.

8. Odlišnosť tejto veci od spomenutého prípadu pred Súdny dvorom EÚ je ďalej v tom, že poplatok za poskytnutie úveru je v tomto prípade súčasťou celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom. Z článku 6 zmluvy vyplýva celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru + poplatok za poskytnutie úveru). Poplatok za poskytnutie úveru nie je „súčasťou“ sumy úveru a zo zmluvy nevyplýva žiadne dojednanie, ktoré by oprávňovalo žalobkyňu k opačnému tvrdeniu. Podľa žalovaného závery súdu popierajú aj ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom poukázal na § 2 písm. l) a § 1 ods. 2 ZoSÚ. Z uvedenej regulácie vyplýva, že spotrebiteľský úver môže byť poskytnutý aj vo forme úveru. Úver ako taký sa pritom môže poskytnúť každým spôsobom, ktorý pripúšťa platné právo, s výnimkou poskytnutia v hotovosti. Čiže a contrario, bezhotovostne, formou započítania a pod. Spotrebiteľské úvery sú často čerpané na účely refinancovania iných úverov, kedy sú prostriedky z úveru poskytované v prospech spotrebiteľa, ale reálne na účty iných veriteľov či úhradu iných záväzkov medzi tými istými subjektmi. Zákon ako sumu úveru preto vymedzuje súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zákon teda formu poskytnutia úveru tak, že sa poskytuje v rámci kompenzácie pohľadávok nezakazoval (pritom od 23.12.2015 už výslovne vymedzil, že úver môže byť poskytnutý len kartou, bezhotovostne alebo v prospech poskytovateľa úveru, čo opätovne potvrdilo vyššie uvedené, a teda aj oprávnenosť postupu započítania). Poskytnutou čiastkou úveru sa rozumie každá čiastka poskytnutá spotrebiteľovi. Žalovaný tvrdil, že je identická situácia, kedy dôjde k vyplateniu sumy 990 eur a následne spotrebiteľ uhradí hneď poplatok vo výške 50 eur dodávateľovi (veriteľovi) so situáciou, kedy sa uvedené čiastky kompenzujú a vyplatí sa rozdiel po vykonanom započítaní. Uvedené situácie vedú k rovnakému výsledku, čo znamená, že v oboch prípadoch je suma úveru rovnaká. Výpočet RPMN je správny, v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch, a najmä § 2 písm. l) ZoSÚ, ktorý vychádza zo sumy úveru 1.500 eur. V nadväznosti na to preto neobstojí ani tvrdenie o nesprávnom počítaní RPMN.

9. V súvislosti s konečnou splatnosťou úveru žalovaný poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C - 42/15 a uviedol, že Súdny dvor EÚ svojím výkladom vymedzil dve podstatné skutočnosti, a to že s inou náležitosťou, akou je náležitosť uvedená v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES nie je možné spájať záver o bezúročnosti, pretože takúto inú náležitosť nie je možné do vnútroštátnej úpravy ani uviesť. Druhou skutočnosťou je, že bezúročnosť úveru je možné spájať len s náležitosťou, ktorá spochybňuje možnosť posúdiť rozsah záväzku spotrebiteľa (čo termín konečnej splatnosti nie je, pretože ten žiadny rozsah nedefinuje. Rozsah záväzku vymedzuje počet a výška splátky, celková čiastka na splatenie a RPMN). Náležitosť „konečná splatnosť úveru“ nepozná újné právo, čo napokon viedlo k tomu, že došlo k zmene zákona o spotrebiteľských úveroch a táto náležitosť práve z dôvodu dodržiavania újného práva bola vylúčená. Stalo sa tak novelou č. 279/2017 Z. z. (článok XII.), pričom jej prijatie bolo odôvodnené tým, že ide o zohľadnenie záverov Súdneho dvora EÚ z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s./Klára Bíróová a v nadväznosti naň upravuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a upravuje okolnosti, za ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ak by „konečná splatnosť“ mala byť náležitosťou zmluvy v rámci zabezpečenia ochrany spotrebiteľa, potom nedáva ani zmena zákona, a ani samotné rozhodnutie Súdneho dvora EÚ racionálny význam. Ak uvádzanie konečnej splatnosti úveru bolo zo zákonnej úpravy vypustené, potom pri aplikácii znenia zákona do spomenutej novely je potrebné zachovať požiadavku na eurokonformný výklad zákona. Konkrétne vo vzťahu k uvádzaniu termínu konečnej splatnosti to znamená, že s týmito údajom (náležitosťou) nemôže byť spájaný následok v podobe bezúročnosti, pretože členský štát takúto

skutočnosť nemôže upraviť vo vnútroštátnom práve ako dôvod bezúročnosti a ďalej ani preto, lebo údaj o konečnej splatnosti nie je spôsobilý ovplyvniť posúdenie rozsahu záväzku spotrebiteľa. Žalovaný zároveň upriamil pozornosť na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, ako aj na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veciach C-397/01 až C-403/01, C-212/04 a C-105/03. Ďalej uviedol, že náležitosť „konečná splatnosť“ nepozná ani úijné právo a od 01.05. 2018 ani vnútroštátne právo. Tejto náležitosti tak nie je možné priradiť žiadny účel, ktorý by malo plniť, pretože ak by daný údaj nejaký účel plnil, potom by nebol vypustený zo zákona bez náhrady. Absencia účelu pri uvádzaní „konečnej splatnosti“ tak znamená aj to, že pri úvere do 30.04.2018 neuvedenie tohto údaju by pri formalistickom výklade zákona znamenalo bezúročnosť úveru a od 01.05.2018 pri rovnakom úvere a pri jeho neuvedení by to neznamenovalo nič. Žalovaný namietal aj skutkové závery súdu o tom, že uzavreté zmluvy neobsahujú uvedenie konečnej splatnosti úveru. Požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi, a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, ako aj spôsobom vyplývajúcim z článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Uvedenie konečnej splatnosti treba vykladať vo vzájomných súvislostiach. Zmluva o revolvingovom úvere požadované informácie obsahovala, a to spôsobom vyplývajúcim z obsahu jednotlivých dokumentov, ktoré podľa vôle zmluvných strán predstavovali jej neoddeliteľnú súčasť. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/111/2014 - 166.

10. Z vyššie uvedených dôvodov žalovaný navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná náhradu trov konania.

11. Žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že odvolanie žalovaného považuje za zmatečné. Žalovaný tvrdí, že za poskytnutie úveru bol dohodnutý poplatok v sume 50 eur. Predmetom konania je zmluva č. 8100048056, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyni úver vo výške 1.500 eur, pričom dojednanie poplatku za poskytnutie úveru absentuje. Žalovaný sa tak pravdepodobne vyjadruje k odlišnej právnej veci. Podľa žalobkyne zmluva neobsahovala správnu RPMN. Žalovaný nezapočítal s istinou úveru poplatok za dohodu o poskytnutí služby. Z toho dôvodu bola výška istiny úveru krátená, pričom z takto krátenej výšky je potom potrebné vypočítať RPMN, čo žalovaný neurobil a uviedol spotrebiteľa do omylu. Nemôže obstať ani argumentácia žalovaného o spôsobe poskytnutia úveru a to formou započítania, pretože započítanie istiny úveru s poplatkom vyplývajúcim z neprijateľných podmienok nie je prípustné. Súd prvej inštancie v bode 12 odôvodnenia rozsudku jasne a logicky vysvetľuje, čo je v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch považované za istinu úveru a čo tvorí náklady na spotrebiteľský úver.

12. Žalobkyňa poukázala zároveň na to, že dohoda o poskytnutí služby tak, ako je uvedená v bode 8 zmluvy, bola opakovane súdmi vyhlásená za neplatnú alebo neprijateľnú podmienku. Táto dohoda je totiž súčasťou vopred pripraveného formulára, pričom spotrebiteľ musí uzatvoriť aj predmetnú dohodu na to, aby získal úver. Služby vyplývajúce z dohody pritom žalobkyňa pred podpisom zmluvy nechcela, nemala o ne záujem a v čase uzatvárania zmluvy ani nevedela, či ich bude vôbec potrebovať. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na viacero rozhodnutí okresných a krajských súdov (napr. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 10C/291/2014 zo dňa 05.12.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co/70/2015 zo dňa 27.05.2015, rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 15Csp/66/2016, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/79/2019). Žalovaný teda používal neprijateľnú podmienku, ktorá je už niekoľko rokov opakovane vyhlasovaná za neplatnú, a to aj napriek zákonnému zákazu. Konanie žalovaného tak hrubo porušuje práva spotrebiteľov a celkom nepochopiteľným spôsobom sa snaží obhájiť prijateľnosť tejto dohody, napriek jej nesúladu so zákonom. Na základe uvedeného potom nie je možné vykonať zápočet istiny úveru s poplatkom, ktorý vyplýva z Dohody predstavujúcej neprijateľnú podmienku. Nakoľko podľa § 53 ods. 5 OZ sú neprijateľné podmienky neplatné, došlo k započítaniu istiny s neexistujúcou pohľadávkou žalovaného. Predmetné započítanie preto nemôže obstať. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že žalovaný poskytol úver vo výške 1.284,25 eura, teda zaviedol žalobkyňu v otázke výšky spotrebiteľského úveru; počítal RPMN z výšky úveru 1.500 eur, ktorá ale nebola poskytnutá, preto je RPMN podhodnotená v neprospech žalobcu a úročil finančné prostriedky, ktoré neboli nikdy poskytnuté (teda rozdiel medzi deklarovanou výškou úveru a poskytnutou výškou úveru).

13. Podľa žalobkyne zmluva taktiež neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti a dobe trvania zmluvy. Ani rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-42/15 nie je spôsobilé tieto závery spochybniť. Zákon o spotrebiteľských úveroch platný a účinný v čase vyžadoval ako obligatórnu náležitosť termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a údaj o dobe trvania zmluvy. Táto náležitosť bola zmenená s účinnosťou od 01.05.2018, pričom aplikácia neskoršej právnej úpravy na skôr vzniknuté vzťahy by odporovala princípom právneho štátu. Zo zmluvy nevyplýva, kedy bude úver poskytnutý (túto informáciu spotrebiteľ nemá ani v čase podpisu žiadosti o úver). Na základe toho potom nie je zrejmé, kedy nastane splatnosť prvej a poslednej splátky úveru, teda žalobkyňa v čase podpisu zmluvy nevedela, kedy nastáva konečná splatnosť úveru. Zmluva taktiež neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy, pričom pokiaľ žalovaný odkazuje na zmluvné dojednania, tieto nie sú súčasťou zmluvy a žalobkyňa s nimi nebola oboznámená. Zmluvné dojednanie alebo všeobecné obchodné podmienky sú súčasťou zmluvy len vtedy, ak sú druhej strane známe alebo priložené k návrhu na uzatvorenie zmluvy. Keďže žalovaný nepreukázal, že by ich žalobkyňa predložil, nemožno na ne nazerať ako na súčasť zmluvy. Zmluva má aj ďalšie nedostatky. V zmluve absentuje dojednanie o úrokovej sadzbe, pretože úrok vo výške 70 % je neplatný, pričom ide o neplatnosť absolútnu. Takto dojednaná úroková sadzba niekoľkonásobne prevyšuje priemerné úrokové sadzby bánk a pobočiek zahraničných bánk. Súdna prax ustálila, že pokiaľ úroková sadzba v zmluve o spotrebiteľskom úvere viac ako dvojnásobne prevyšuje úrokové miery poskytované bankami, ide o neplatné dojednanie. V súlade s dobrými mravmi totiž koná len ten veriteľ, ktorý má záujem zhodnotiť poskytnuté finančné prostriedky obvyklým spôsobom. Úročenie finančných prostriedkov (vrátane sumy, ktorá nebola poskytnutá) úrokom vo výške 70 % tento bežný rámec vysoko presahuje, preto o neplatnosti tohto dojednania nemožno mať rozumné pochybnosti. Úroková sadzba v zmluve taktiež prevyšuje hodnotu RPMN, čo podľa zákona o spotrebiteľských úveroch nie je možné, pretože úrok predstavuje iba jednu zložku odplaty (teda RPMN). Táto skutočnosť spôsobuje, že RPMN v zmluve nie je vyjadrená správne, pričom dôkazom o nesprávnosti RPMN je samotná zmluva a údaje v nej obsiahnuté.

14. Žalobkyňa preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal jej náhradu trov odvolacieho konania.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po oboznámení sa s obsahom celého spisu dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

16. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, vychádzajúc z odvolacej argumentácie uplatnenej žalovaným, bolo posúdiť správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie vedúcich k plnému vyhovaniu žalobe v uložení povinnosti žalovanému vydať žalobkyňu bezdôvodné obohatenie.

17. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku.

18. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že právny vzťah žalobkyne a žalovaného založený zmluvou o revolvingovom úvere je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah podľa § 52 a nasl. OZ a podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Za účelom zabezpečenia čo najvyššej miery informovanosti spotrebiteľa v súvislosti s poskytnutým úverom, zákonodarca stanovuje obligatórne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, upravené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie správne podrobil súdnej kontrole zmluvné ustanovenia podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a správne vyhodnotil, že uvedená zmluva neobsahuje termín konečnej splatnosti. Odvolací súd sa s týmto záverom stotožňuje. Pre naplnenie účelu zákona o spotrebiteľských úveroch je nevyhnutné,

aby spotrebiteľ si bol vedomý rozsahu svojho záväzku už v čase podpisu zmluvy. K uvedeniu obsahovej náležitosti, vyžadovanej § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy, odvolací súd uvádza, že nemožno termín konečnej splatnosti úveru nahrádzať matematickým výpočtom osobitne pri početných mesačných splátkach. Z uzatvorenej zmluvy vyplýva, v akých splátkach mala žalobkyňa poskytnutý úver platiť, okrem tejto náležitosti však zákon o spotrebiteľských úveroch vyžadoval aj uvedenie termínu konečnej splatnosti, keď žiaden takýto termín v zmluve uvedený nie je. Účelom úpravy zákona o spotrebiteľských úveroch bolo vyjasniť postavenie spotrebiteľa, teda dať mu informáciu o tom, dokedy bude zmluvný vzťah založený úverovou zmluvou trvať. Teda je potrebné tento termín konečnej splatnosti úveru uviesť minimálne v rozsahu mesiaca a roka a pokiaľ sa takýto údaj v uzatvorenej zmluve neuvádza, správny je záver súdu prvej inštancie o tom, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. f), § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ). Vo vzťahu k tvrdeniam žalovaného, že predmetná zmluva má všetky podstatné náležitosti, nakoľko ich neoddeliteľnou súčasťou sú aj zmluvné dojednania, odvolací súd uvádza, že časť obsahu zmluvy síce možno určiť aj odkazom na obchodné podmienky, nemalo by sa to však týkať podstatných náležitostí zmluvy (ale len dojednaní technického a vysvetľujúceho charakteru), keďže tieto informácie sa musia povinne uvádzať spotrebiteľovi už v predzmluvnom formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2 ZoSÚ) a nič by preto, v prípade poctivého prístupu veriteľa, nemalo brániť tomu uviesť ich aj priamo v zmluve. Rovnako na závere, že zmluva o úvere neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti úveru nič nemení ani to, že termín konečnej splatnosti úveru možno odvodiť od ďalších údajov zmluvy, konkrétne od splatnosti splátok úveru a počtu splátok úveru. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Zákon teda striktné, jasne, zrozumiteľne a bez pochyb vyžaduje, aby termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru obsahovala zmluva o spotrebiteľskom úvere. V tomto prípade samotná zmluva neobsahuje údaj konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, umožňujúci spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať tento termín.

19. Aj keď len na základe absencie údajov o termíne konečnej splatnosti úveru je zmluva v zmysle vyššie uvedeného bezúročná a bez poplatkov, pre úplnosť odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje i so záverom súdu prvej inštancie o nesprávnom výpočte RPMN. Výška RPMN (ako údaj vyžadovaný podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ) v zmluve nezodpovedá skutočným nákladom na poskytnutý úver v dôsledku nezapočítania sumy, ktorú si žalovaný ihneď ponechal pri vyplatení úveru. Žalovaný sa zaviazal poskytnúť žalobkyňu úver vo výške 1.500 eur, ale v skutočnosti žalobkyňu poskytol úver vo výške 1.284,25 eura, čo má taktiež za následok skutočnosť, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Do výpočtu RPMN bol teda nesprávne zahrnutý údaj o celkovej výške úveru, keď do nej bola zahrnutá aj suma, ktorú si žalovaný od žalobkyne ihneď zúčtoval, čo spôsobuje podhodnotenie skutočnej RPMN. Hodnota RPMN vychádzajúca z takto nesprávne určenej položky bola potom nesprávne určená nižšie, podhodnotená v neprospech spotrebiteľa. Táto skutočnosť potom spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ. Súd prvej inštancie preto v preskúmanom rozsudku správne uzavrel, že predmetný úver je nevyhnutné považovať za bezúročný a bez poplatkov, v dôsledku čoho zaplatením úrokov a poplatkov žalobkyňou, na strane žalovaného ako veriteľa došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ktoré je povinný vydať žalobkyňu, teda spotrebiteľovi, na úkor ktorého sa bezdôvodne obohatil, v dôsledku čoho bolo dôvodné žalobe vyhovieť.

20. Navyše z rozsudku Najvyššieho súdu SR 5Cdo/26/2011 z 26.04.2012 vyplýva, že pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

21. Odvolací súd sa v súlade s vyjadreným názorom najvyššieho súdu v citovanom rozsudku stotožňuje s tvrdením žalobkyne, že zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu 14.11.2012 je absolútne

neplatným právny úkonom pre neprimerane dohodnutú výšku úrokov 70,01%, ktorá niekoľkonásobne prevyšuje úrokové miery úrokov poskytovaných bankami a takúto dohodu je možné považovať za uzavretú v rozpore s dobrými mravmi. Tak, ako na to poukazuje žalobkyňa, na internetovej stránke NBS je možné zistiť, že v tom čase banky poskytovali úvery s ročnou úrokovou sadzbou 11,42%. Absolútna neplatnosť zmluvy o úvere (§ 39 OZ) uzavretej medzi stranami je ďalším dôvodom, pre ktorý je žalovaný povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie.

22. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 387 CSP ako vecne správny potvrdil.

23. Žalobkyňa má voči žalovanému podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalobkyňa bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne jej náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).